

Raadsvoorstel (gewijzigd)

Raadsnummer:	2023-071	Zaaknummer:	1609712
Onderwerp:	Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028		
Korte inhoud:	Met het nieuwe Actieprogramma van afval naar grondstof worden maatregelen voorgesteld voor het verbeteren van de inzameling van afval en grondstoffen en het verder terugdringen van de hoeveelheid restafval per jaar per inwoner.		

Datum B&W:	12 december 2023 en 6 februari 2024	Portefeuillehouder:	de heer C.J. Windhouwer
-----------------------	--	----------------------------	-------------------------

Voorstel

1. Het Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 vast te stellen en daarmee:
 - 1.1 Het restafval minder vaak en het PMD vaker op te halen en het GFT in een vaste frequentie in te zamelen;
 - 1.2 Het gebruik van een kleine restafvalcontainer te stimuleren door geen grote restafvalcontainers meer uit te geven, in te zetten op communicatie en de heffing voor de lediging van een grote restafvalcontainer per 1-1-2025 te verhogen naar € 8,45;
 - 1.3 De inzameling van papier en karton te optimaliseren;
 - 1.4 GFE – inzameling bij hoogbouw te optimaliseren door het plaatsen van een Brengvoorziening;
 - 1.5 Ruimte te geven voor pilots voor het stimuleren van een betere afvalscheiding;
 - 1.6 Inzetten op afvalpreventie met name het terugdringen van reclaimedrukwerk door de introductie van de Ja-Ja sticker;
 - 1.7 Stap voor stap introduceren van omgekeerd inzamelen van restafval in bestaande wijken;
 - 1.8 De benodigde middelen voor de te nemen maatregelen vanaf 2025 op te nemen in de Kadernota van de begroting 2025. Voor de jaarschijf 2025 betreft dit een bedrag van € 63.000. Deze kosten worden gedekt vanuit de afvalstoffenheffing.

Inleiding

In het Rijks brede programma Nederland Circulair in 2050 schetst het kabinet hoe onze economie kan veranderen naar een duurzame, volledig circulaire economie in 2050. Het programma omschrijft wat nodig is om zuiniger en slimmer met grondstoffen, producten en diensten om te gaan. In 2030 moet Nederland al 50% minder primaire grondstoffen gebruiken (mineralen, metalen en fossiel).

Dat betekent dat er in 2050 geen restafval meer bestaat, maar dat grondstoffen en producten volledig worden hergebruikt. Om dat te bereiken dient het ontstaan van afval te worden voorkomen en de afvalscheiding te worden verbeterd.

De doelstellingen (ambities) die in het Landelijk Afvalplan (LAP) zijn geformuleerd zijn:

- In 2020 totaal afval maximaal 400 kg per inwoner per jaar
- In 2020 maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar en een afvalscheidingspercentage van 75%
- In 2023 een afvalscheidingspercentage van 85%
- In 2025 maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar

In 2017 is het vigerende afval- en grondstoffenbeleidsplan opgesteld. In 2019 ging deze van kracht. Beschreven maatregelen waren onder andere het minder vaak huis-aan-huis ophalen van restafval (1x per 3 weken in

plaats van 1x per 2 weken) en het invoeren van een huis-aan-huis haalsysteem voor plastic en metalen verpakkingen en drank kartons (PMD). De verwachting was dat met deze maatregelen de hoeveelheid restafval in Nijkerk zou teruglopen van 133 kg (2016) naar 103 kg restafval per inwoner per jaar in 2020 en dat in dezelfde periode het afvalscheidingspercentage zou toenemen van 69% naar 76%.

De beschreven maatregelen zijn zoveel mogelijk doorgevoerd. Nu, een aantal jaren later, is het goed de balans op te maken en een nieuw Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 vast te stellen. Dit Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 vervangt het huidige afval- en grondstoffenplan. Op dit moment zitten we nagenoeg op de landelijk landelijke ambities voor 2020. Een scheidingspercentage van 85% halen we nu niet. De ambitie van 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2025 is voor de gemeente Nijkerk eveneens niet haalbaar. In het Actieprogramma van afval naar grondstof is op basis van nieuwe te nemen maatregelen gekeken welke doelstelling binnen de planperiode realistisch is.

In de vorige versie van het aan u aangeboden voorstel werd voorgesteld om over te gaan op huis-aan-huis inzameling van oud papier met als doel 4 kg reductie van papier in het restafval per jaar per inwoner en 1% verhoging van het scheidingspercentage te bereiken. Een ander doel was overlast door onder andere verwaaiing van papier terug te dringen.

Omdat de inzamelende partijen (scholen, verenigingen en kerkgenootschappen) hebben aangegeven dat deze maatregel naar verwachting voor hen leidt tot een teruggang in essentiële inkomsten, heeft het college u verzocht het aangeboden voorstel niet te agenderen en een gewijzigd voorstel af te wachten. Bij deze wordt u het gewijzigde voorstel aangeboden.

Wethouder de heer Windhouwer heeft samen met de inzamelende partijen gekeken hoe de genoemde 4 kg reductie van papier, de 1% verhoging van het scheidingspercentage en het terugdringen van overlast kunnen worden gerealiseerd door de huidige wijze van verzamelen te optimaliseren en (vooralsnog) niet over te gaan op huis-aan-huis inzameling van oud papier. De afspraken die hij daarover met de inzamelende partijen heeft gemaakt, zijn verwerkt in dit voorstel.

Beoogd effect

Wij werken toe naar een volledig circulaire economie in 2050.

Argumenten

1.1 Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor het verzamelen en (laten) verwerken van afval

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht (Wet Milieubeheer artikel 10:21) voor het verzamelen en (laten) verwerken van huishoudelijk afval. Naast deze wettelijke zorgplicht hebben gemeenten ook een maatschappelijke 'opdracht' om verspilling van grondstoffen te voorkomen en bij te dragen aan de Europese en nationale circulaire doelstellingen. Om de zorgplicht inhoud te geven vragen wij u het Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 vast te stellen.

1.2 Het is van belang te werken met een haalbare doelstelling

In het peiljaar 2022 zat de gemeente Nijkerk op ongeveer 400 kg per inwoner aan totaal afval en 102 kg restafval per inwoner. Het scheidingspercentage is 74%. Dat betekent dat we in 2022 de doelstellingen voor 2020 uit het LAP nagenoeg bereikt hebben. Ten opzichte van buurgemeenten scoort de gemeente Nijkerk gemiddeld, al zijn er wel duidelijke verschillen.

De ambities van 85% afvalscheiding in 2023 en 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2025 zullen we niet halen. Op basis van naar redelijkheid te nemen maatregelen worden de doelstellingen bijgesteld naar 80 kg restafval per inwoner aan het eind van de planperiode (2028) en 60/65 kg per inwoner op termijn. Het afvalscheidingspercentage zal met het maatregelenpakket richting de 80% gaan. Door in te zetten op omgekeerd verzamelen wordt het afvalscheidingspercentage nog hoger.

1.1.1 Het aanpassen van de inzamelfrequenties leidt tot minder restafval

Door vanaf 1-1-2025 restafval minder vaak in te zamelen (1x per 4 weken in plaats van 1x per 3 weken), gecombineerd met vaker inzamelen van PMD (1x per 2 weken in plaats van 1x per 3 weken) en een aangepaste inzameling van groente-, fruit- en tuinafval (GFT) (gelijk verdeeld over het jaar 1x per 2 weken in plaats van 1x per 3 weken en geen extra rondes meer in de zomer), zal naar verwachting de hoeveelheid restafval met 11 kg per inwoner per jaar afnemen. Doordat de inwoners van de gemeente minder vaak de container aan de weg kunnen zetten, zullen voor hen de ledigingskosten lager worden. Uitgaande van het huidige variabele tarief (2024) kan dat voor een huishouden met een 240 liter container op jaarbasis € 29,20 en voor huishoudens met een 140 liter € 14,40 schelen.

1.2.1 Het gebruik van een kleine restafvalcontainer zal leiden tot minder restafval

Ongeveer een derde deel van de huishoudens in de gemeente Nijkerk maakt gebruik van een 240 liter en twee derde deel van een 140 liter restafvalcontainer.

Met het vaststellen van het Actieprogramma van afval naar grondstof wordt u geadviseerd geen 240 liter restafvalcontainers meer uit te geven. Verder zal in 2024 het gebruik van een 140 liter container door middel van voorlichting en communicatie worden bevorderd: inwoners kunnen de 240 liter gratis inruilen voor een 140 liter container. Door de inwoners die een 240 liter container gebruiken te stimuleren over te stappen naar een 140 liter restafvalcontainer zal men het afval beter moeten scheiden en zal de hoeveelheid restafval afnemen. Binnen de planperiode wordt een restafvalreductie van 3 kg per inwoner per jaar verwacht.

1.2.2 Verhoging van de ledigingsheffing voor een grote restafvalcontainer is een eerlijke maatregel

Wanneer de inzamelfrequentie voor restafval per 1-1-2025 wordt aangepast van 1x per 3 weken naar 1x per 4 weken, dan zal een huishouden met een 240 liter restafvalcontainer meer geld kunnen uitsparen dan een huishouden met een 140 liter container. Het kan niet zo zijn dat mensen met een kleine container erop achteruit gaan. Daarom wordt het tarief van de grote container verhoogd zodat beide een voordeel hebben van € 14,40.

1.3.1 Het optimaliseren van de inzameling van oud papier draagt bij aan een goede afvalscheiding en vermindert de overlast

Het optimaliseren van de inzameling heeft als doel dat oud papier beter wordt gescheiden van het restafval doordat inwoners de weg naar de inzamelcontainers beter weten te vinden. De doelstelling is een meetbare reductie van 4 kg restafval en een toename van het scheidingspercentage met 1%.

Met de inzamelaars is gesproken op welke wijze het bestaande systeem van inzameling van oud papier geoptimaliseerd kan worden. Afgesproken is dat de onderstaande maatregelen hieraan bijdragen:

- Het verwijderen van onbeheerde, bovengrondse containers of onder toezicht brengen van deze containers bij de inzamelende partijen;
- Het verbeteren van de informatievoorziening naar de inwoners via de afvalapp en de media over locaties en tijdstip van inzamelen;
- Waar onvoldoende mogelijkheden voor inzameling zijn zullen aanvullende inzamelmogelijkheden gerealiseerd worden.

In de praktijk van de papierinzameling blijkt er veel overlast te zijn van papier dat is bijgeplaatst of verwaait uit de containers. Dit leidt tot extra werk en daarmee onvoorziene kosten voor de gemeente voor het opruimen hiervan. Daarnaast vindt er regelmatig brandstichting in de papiercontainers plaats, met de nodige kosten voor verwerker of gemeente. Ook omwonenden ervaren vaak overlast van de inzamelcontainers.

Daarom zullen nadere afspraken met de inzamelaars worden gemaakt over het beheer van de containers en bij wie de contracten liggen met de verwerkers van papier. Voorstel is de contracten en de verantwoordelijkheid geheel bij de inzamelende partijen te leggen.

De opbrengsten van het oud papier zijn voor verenigingen, scholen en kerkengenootschappen essentieel om activiteiten te ontplooiën. Met het optimaliseren van het inzamelen verwachten we u een passende oplossing voor te leggen deze inkomsten vooralsnog in stand te houden en de overlast te beperken. In 2026 zal met de

inzamelaars geëvalueerd worden of het optimaliseren van de inzameling tot de gewenste resultaten heeft geleid. Mocht dit niet voldoende resultaat hebben gehad, dan zal de introductie van de oud-papier container in Nijkerk overwogen moeten worden.

1.4.1 GFE heeft het grootste aandeel in het restafval van de gemeente Nijkerk

Ongeveer een derde deel van het restafval in de gemeente Nijkerk bestaat uit groente-, fruit- en etensresten (GFE). Hier valt dan ook de grootste winst te halen bij het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Het plaatsen van brengvoorzieningen bij hoogbouw leidt naar verwachting tot een daling van 3 kg per inwoner per jaar (berekend over de hele gemeente).

1.5.1 Er is ruimte nodig om maatregelen uit te proberen zonder al definitieve keuzes te maken

Er is ruimte nodig om het effect van verschillende maatregelen op de hoeveelheid restafval en de kwaliteit van de grondstoffen te monitoren. Daarnaast zijn er middelen en ruimte gewenst voor subsidies op wasbare luiers en compostbakken/wormenhotels en voor een pilot en/of een gerichte inzet van een grondstoffen coach / schone buurt coach. De maatregelen die binnen de planperiode genomen kunnen worden (de inzet van een duurzaamheidscoach, de afvalwijzer-app, en communicatie) zorgen voor een te verwachten reductie 2 kg restafval per inwoner per jaar.

1.6.1 Afvalpreventie draagt bij aan het terugdringen van de hoeveelheid restafval

Naast het goed scheiden van grondstoffen van het afval is het voorkomen van afval een goede methode om de hoeveelheid restafval terug te dringen. We zullen daarom aandacht geven aan het voorkomen van voedselverspilling, papierafval en andere vormen van onnodig afval. Om dit te bereiken zal de afval app het primaire communicatiekanaal in de richting van de inwoners worden. In deze app kunnen inwoners informatie krijgen over afvalpreventie, scheiden van afval, legingsmomenten, enz.

Met ingang van 2024 zal de afvalkalender niet meer huis aan huis worden bezorgd. Wel zal de afvalkalender op het gemeentehuis, bibliotheken en andere punten beschikbaar zijn, voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn.

Daarnaast zullen wij in 2024 een extra campagne houden om de inwoners te stimuleren om over te stappen van een grote (240 liter) naar een kleine restafvalcontainer (140 liter). Per 1-1-2025 zal het ledigen van een 240 liter restafvalcontainer iets duurder gemaakt worden.

Als onderdeel van het nog vast te stellen Circulair Actieprogramma zullen voor de langere termijn de mogelijkheden voor het oprichten van een circulair ambachtscentrum worden verkend. In een circulair ambachtscentrum worden spullen zoveel mogelijk hergebruikt, gerepareerd of gedemonteerd tot bruikbare grondstoffen, voordat het de status afval krijgt. Daarbij zal tevens bepaald worden of het brengen van grof afval deels of geheel gratis zal zijn.

1.6.2 Het terugdringen van reclaimedrukwerk voorkomt veel onnodig papierafval

Volgens Milieu Centraal wordt er per huishouden zo'n 30 kilo per jaar aan reclaimedrukwerk bespaard als een huishouden ervoor kiest geen ongeadresseerd reclaimedrukwerk meer te ontvangen. Wij stellen daarom voor om de Ja-Ja sticker in te voeren. Hiermee kunnen de inwoners actief aangeven of zij reclaimedrukwerk in hun brievenbus wensen of niet. In een verordening kan worden opgenomen wat we onder reclaimedrukwerk verstaan, zodat bijvoorbeeld de mogelijkheid blijft bestaan een ongeadresseerde stadskrant (en daarmee de gemeentepagina) te blijven bezorgen op deze adressen.

Naar verwachting levert deze maatregel 1 kg minder restafval op per inwoner per jaar.

1.7.1 Het invoeren van omgekeerd inzamelen dient met beleid plaats te vinden

In de wijk Doornsteeg is een pilot uitgevoerd, waarbij 'omgekeerd inzamelen' is toegepast. Dit betekent dat restafval niet bij huis wordt opgehaald, maar dat inwoners dit kunnen brengen naar een ondergrondse

container. Uit de pilot is gebleken dat de hoeveelheid restafval per inwoner per jaar significant (ongeveer 20 kg) minder is dan elders in Nijkerk.

Door volledig over te gaan op omgekeerd inzamelen van restafval bij nieuwbouw in combinatie met 1x per 2 weken inzamelen van PMD en van GFT zal in nieuwbouw wijken volgens een iets voorzigtigere schatting de hoeveelheid restafval met 15 kg per inwoner per jaar afnemen. Door stap voor stap ook het omgekeerd inzamelen in te voeren in bestaande wijken moet het mogelijk zijn om op termijn gemeente breed op 60 tot 65 kg restafval per inwoner uit te komen. Dit betekent dat we door het houden van experimenten willen ontdekken op welke wijze omgekeerd inzamelen in bestaande wijken kan worden ingevoerd. Zowel bij de opzet, tijdens de uitvoering en evaluatie van het experiment zullen we de bewoners in de wijk actief betrekken. De geleerde lessen worden meegenomen bij de opzet van een volgend experiment. In 2025 willen wij beginnen met één experiment. U ontvangt hiervoor nog een plan van aanpak incl. participatie-/communicatieplan ter instemming.

1.8.1 De maatregelen die worden voorgesteld vragen om investeringskosten en/of jaarlijkse kosten

Dit vertaalt zich in een te verwachten stijging van de afvalstoffenheffing voor de jaren na 2024 naar in totaal € 14 in 2028. Voor 2025 betreft dit een verwachte stijging van € 3,50 per huishouden. Voorgesteld wordt jaarlijks de hoogte van de stijging af te wegen bij de Kadernota en op te nemen in de begroting, te beginnen met de begroting van 2025. Onder het kopje Financiën wordt dit toegelicht.

Kanttekeningen

1.1 Het aantal kilogrammen per inwoner en het afvalscheidingspercentage zeggen niet alles

Het aantal kilogram restafval per inwoner per jaar en het afvalscheidingspercentage geven slechts beperkte informatie over de mate waarin grondstoffen gerecycled kunnen worden. Minstens zo belangrijk is de kwaliteit van de grondstoffen. Daarom zal de kwaliteit van de grondstoffen als gevolg van de maatregelen gemonitord worden.

Verder hoeft een lager scheidingspercentage geen slechtere scheiding te betekenen, maar kan een lager percentage een direct gevolg zijn van minder afvalproductie, bijvoorbeeld bij maatregelen die gericht zijn op afvalpreventie.

1.3.1 Uit de evaluatie in 2026 kan blijken dat de gewenste resultaten niet zijn behaald

In de evaluatie die in 2026 samen met de inzamelaars zal worden gehouden, kan blijken dat het optimaliseren van de papierinzameling niet de gewenste 4 kg reductie van het restafval oplevert en/of er geen afname van overlast (verwaaiing van papier, brandstichting) is waar te nemen. Op dat moment zal de gemeenteraad voorgesteld worden over te gaan op een huis-aan-huis inzameling van oud papier om zo wel de gewenste resultaten te bereiken. De financiële consequenties hiervan zullen ook op dat moment in beeld gebracht worden.

1.3.2 Inwoners geven aan gebaat te zijn met huis aan huis inzameling van papier en karton

Bij een enquête, interviews en op social media geven veel bewoners aan dat zij behoefte hebben aan een ophaalsysteem aan huis in de vorm van een minicontainer. Eén en ander betekent dat de gemeente (vooralsnog) niet tegemoetkomt aan de wens van deze inwoners om een papiercontainer bij huis te hebben.

1.7.1 Het invoeren van omgekeerd inzamelen in bestaande wijken vraagt om draagvlak

In bestaande wijken is men er altijd aan gewend geweest dat restafval van huis wordt opgehaald in zakken of in minicontainers. Om dit met succes aan te passen naar omgekeerd inzamelen is er draagvlak nodig van de inwoners. Om die reden wordt er eerst een pilot gedaan met het invoeren van omgekeerd inzamelen in een bestaande wijk, om de ervaring die daarbij wordt opgedaan mee te kunnen nemen bij de eventuele verdere stap voor stap uitrol van omgekeerd inzamelen in bestaande wijken in de gemeente Nijkerk. Daarbij zal niet alleen het draagvlak van de inwoners geëvalueerd worden, maar ook de hoeveelheid restafval en het effect van omgekeerd inzamelen op de vervuiling van de grondstoffen.

1.8.1 Het verbeteren van de inzameling is kostenverhogend

De lasten voor burgers worden steeds hoger. Ook de kosten voor het verbeteren van de inzameling lijken in eerste instantie niet gunstig voor inwoners. Toch heeft de inwoner zelf de mogelijkheid om de kosten te drukken door te zorgen voor een betere afvalscheiding, waardoor minder vaak restafval tegen betaling hoeft te worden aangeboden. Dit heeft effect op de variabele lasten die een inwoner betaalt. Onder het kopje Financiën wordt dit toegelicht.

Financiën

Uitgangspunt voor de kostendekking van de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking. De stijging van de kosten komen niet ten laste van de algemene middelen. In de komende jaren zal er een kleine voorziening worden opgebouwd, zodat geringe tariefschommelingen kunnen worden opgevangen.

De Afvalstoffenheffing bestaat uit een vast deel en een variabel deel.

Investering in extra kosten van afval leidt tot een hogere afvalstoffenheffing voor de burger en vereist een gerechtvaardigd belang. Dit is ook een maatschappelijk milieubelang; een volledig circulaire economie. Dit voorstel behelst een handreiking naar de burger om uiteindelijk minder restafval aan te bieden. Daarin ligt een terugverdienpotentie.

De maatregelen die voorgesteld zijn, vragen om extra kosten. In de tabel zijn de gevolgen daarvan weergegeven voor de afvalstoffenheffing per huishouden per jaar. Dit betreft de vaste lasten.

Maatregel	Kosten per jaar per huishouden (€)
Aanpassen inzamelfrequentie restafval, GFT en PMD	Neutraal
Optimaliseren inzameling oud papier	Neutraal
Brengvoorzieningen GFE bij hoogbouw en aanrechtbakje	1,10
Communicatie en pilots	11,00
Afvalpreventie	1,50
Totaal, circa	14,00
Invoeren Omgekeerd inzamelen restafval	Nader te bepalen

Wanneer het omgekeerd inzamelen in bestaande wijken op termijn wordt uitgerold na de planperiode 2024-2028, dan zullen de kosten voor de maatregelen die binnen de planperiode genomen worden, in totaal leiden tot een stijging van de vaste afvalstoffenheffing van ongeveer € 14 per huishouden. Omdat niet alle maatregelen gelijktijdig worden doorgevoerd, zijn de kosten en de opbrengsten aan het begin van de planperiode 2024-2028 lager dan aan het einde ervan. Bovendien zullen in 2024 voornamelijk voorbereidende werkzaamheden plaats vinden. Daarom wordt voorgesteld de stijging van de heffing gefaseerd in te voeren verdeeld over de jaren 2025-2028.

Dit heeft als resultaat:

Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Verwachte afvalstoffenheffing zonder maatregelen	179,10	179,10	179,10	179,10	179,10
Extra heffing als gevolg van maatregelen (totaal)	0,00	3,50	7,00	10,50	14,00
Totale afvalstoffenheffing (exclusief indexatie)	179,10	182,60	186,10	189,60	193,10

De stijging is aanvullend op de tariefstijging 2024 als gevolg van de opgenomen forse inflatie, de tekorten bij de papierinzameling (mede als gevolg van de lage papierprijs van dit moment) en het opbouwen van een kleine voorziening; van € 153,20 in 2023 naar € 179,10 in 2024. (Bron: paragraaf lokale heffingen begroting 2024).

De stijging is indicatief. De uiteindelijk stijging van de afvalstoffenheffing die nodig is om de maatregelen door te voeren zal jaarlijks worden bepaald bij het opstellen van de Kadernota, te beginnen bij de Kadernota 2025 (inclusief het te bepalen inflatiepercentage) en meegenomen worden in begroting.

Besparingspotentie burger

Naast de vaste lasten betaalt elk huishouden nog variabele kosten voor het inzamelen van het restafval. Ook aan het brengen van afval op de milieustraat en het laten ophalen van grof vuil en grof tuinafval zijn kosten verbonden. De variabele afvalstoffenheffing is voor 2024 geprognostiseerd op € 36 per huishouden.

De tabel hieronder laat zien wat de mogelijk besparingen op de variabele kosten zijn als gevolg van de te nemen maatregelen en hoe deze in verhouding staan tot de verhoging van de vaste lasten. De besparing in deze tabel ontstaat doordat het restafval minder vaak kan worden aangeboden. Daarbij is onderscheid in het gebruik van een 140 liter en een 240 liter restafvalcontainer.

Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
1.Extra vaste heffing als gevolg van maatregelen	0,00	3,50	7,00	10,50	14,00
2.Besparing variabele kosten huishouden met 140 liter, na maatregelen	0,00	14,40	14,40	14,40	14,40
3.Besparing variabele kosten huishouden met 240 liter, na maatregelen (zonder verhoging ledigingskosten voor 240 liter)	0,00	29,20	29,20	29,20	29,20
4.Besparing variabele kosten huishouden met 240 liter, na maatregelen (inclusief verhoging ledigingskosten voor 240 liter)	0,00	14,40	14,40	14,40	14,40
5.Uiteindelijke kosten maatregelen huishoudens met 140 en 240 liter	0,00	-10,90	- 7,40	-3.90	-0,40

In regel 4 worden besparingen voor huishoudens met een 240 liter container gelijk getrokken met de huishoudens die over een 140 liter restafvalcontainer beschikken.

Regel 1 leidt samen met regel 2 (140 liter) of regel 4 (240 liter) tot de uiteindelijk kosten in regel 5.

Hieruit blijkt dat de maatregelen per saldo niet tot extra kosten hoeven te leiden voor de inwoners die over een restafvalcontainer beschikken en zelfs besparingen kunnen opleveren. Deze kosten en besparingen zijn uiteraard gemiddelden. Bovendien kunnen inwoners er voor kiezen een 240 liter container in te ruilen voor een 140 liter container en aanvullend gebruik te maken van bijvoorbeeld restafvalzakken.

Inwoners die geen gebruik maken van een restafvalcontainer kunnen kosten besparen door minder restafval aan te bieden in zakken of in een ondergrondse container. Verder kunnen bewoners er bijvoorbeeld voor kiezen minder grof afval te produceren en zo geld uit te sparen op de milieustraat.

Communicatie

Het Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 is opgesteld door een extern bureau in samenspraak met een projectgroep van de gemeente. De projectgroep bestond uit een medewerker buitendienst, een communicatieadviseur, een beleidsadviseur en een afstudeerder.

Vanuit de projectgroep zijn enquêtes uitgezet onder de inwoners van de gemeente. Daaruit is gebleken dat inwoners vaak niet weten waarom afval gescheiden wordt of wat er mee wordt gedaan. Ook blijkt dat mensen verschillende motivaties hebben om het afval te scheiden, bijvoorbeeld omdat het goed is voor het milieu of omdat het moet. Het komt ook voor dat bewoners andere prioriteiten of zorgen hebben, waardoor zij niet aan afvalscheiding doen. Het is daarom van belang om wijk- en straat gericht (herkenbare 'bewonersprofielen') te communiceren. Dat willen we doen door middel van de afvalapp die we centraal willen stellen, maar ook door de inzet van een schone-buurtcoach en diverse campagnes.

Vervolg

Na het vaststellen van het Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 zal er een communicatieplan worden geschreven.

De uit te voeren maatregelen zullen planmatig en stapsgewijs worden uitgevoerd. Bij de maatregelen en de pilots zullen de hoeveelheden restafval en de kwaliteit van de grondstofstromen gemonitord worden. Door

middel van een raadsinformatiebrief zult u regelmatig op de hoogte worden gehouden van de resultaten van de maatregelen en de uitkomsten van de pilots.

In 2026 zullen de resultaten van het inzamelen van oud papier worden geëvalueerd. Aan de hand van deze resultaten kan worden bepaald of papierinzameling aan huis gewenst is.

Bijlagen

Bijlage 1: Ontwerp Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris, de burgemeester,

de heer drs. J.G. de Jager

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2023-071

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 7 december 2023 en 6 februari 2024;

gelet op Wet milieubeheer;

b e s l u i t :

1. Het Actieprogramma van afval naar grondstof 2024-2028 vast te stellen en daarmee:
 - 1.1 Het restafval minder vaak en het PMD vaker op te halen en het GFT in een vaste frequentie in te zamelen;
 - 1.2 Het gebruik van een kleine restafvalcontainer te stimuleren door geen grote restafvalcontainers meer uit te geven, in te zetten op communicatie en de heffing voor de lediging van een grote restafvalcontainer per 1-1-2025 te verhogen naar € 8,45;
 - 1.3 De inzameling van papier en karton te optimaliseren;
 - 1.4 GFE–inzameling bij hoogbouw te optimaliseren door het plaatsen van een brengvoorziening;
 - 1.5 Ruimte te geven voor pilots voor het stimuleren van een betere afvalscheiding;
 - 1.6 Inzetten op afvalpreventie met name het terugdringen van reclaimedrukwerk door de introductie van de Ja-Ja sticker;
 - 1.7 Stap voor stap introduceren van omgekeerd inzamelen van restafval in bestaande wijken;
 - 1.8 De benodigde middelen voor de te nemen maatregelen vanaf 2025 op te nemen in de Kadernota van de begroting 2025. Voor de jaarschijf 2025 betreft dit een bedrag van € 63.000. Deze kosten worden gedekt vanuit de afvalstoffenheffing.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 28 maart 2024,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA